

Talousarvio 2023

Tekniset palvelut
Vesi- ja viemärilaitos

vesilahti

2 Kunnan strategia

Vesilahden Strategia 2022–2025

Tavoitetilat vuonna 2025

1	Huomista kohti rakennettu	henkilöstö Osaamisen kehittämisen avulla edistämme hyvinvointia, pysyvyyttä ja aloitteellisuutta. kohtaaminen Panostamme laadukkaaseen asiakaspalveluun ja kehitämme jatkuvasti asiakasymmärrystämme.	kehitys Pohjaamme päätöksemme tietoon, yhteisesti jaettuun tilannekuvaan ja kuntastrategiaan. viestintä Viestimme aktiivisesti ja rohkeasti sekä rakennamme vuorovaikutusta aktiivisesti
2	Yritysten kanssa kasvava	ekosysteemit Tarjoamme yrityksille valmiit sijoittumisalustat ja mahdollisuudet arjen innovaatioihin. Omavaraisesti. vastuullisuus Arvostamme toimimista yli oman hyödyn. Jaamme yritysten kanssa arvot ekologisuudesta sekä yhteis-	verkostot Olemme tiiviimmin osa Tampereen kaupunkiseutua ja osallistumme aktiivisesti seudun kehittämiseen. Löydämme yrityksille yhteistyön verkostot.
3	Perheiden palveluilla erottuva	palvelut Tuemme helposti saavutettavilla ja asiakaslähtöisillä palveluilla perheiden sujuvaa arkea. digi Kehitämme sähköisiä palveluita asiakaslähtöisesti vastaamaan toimialojen parhaita käytäntöjä.	perheet Tunnistamme perheiden tarpeet ja panostamme ennaltaehkäiseviin ratkaisuihin. Tunneimme perheemme.

Strategiset hankkeet

1	Tieto ja osaaminen	Parannetaan tietoon perustuvaa johtamista ja digitalisaation hyödyntämistä yrityspalveluissa ja asiakaskohtaamisissa.	Varmistetaan henkilöstön osaamisen kehittäminen ajan vaatimusten mukaiseksi.
2	Tilat ja yhteydet	Optimoidaan oman rakennuskannan käytön ja kustannukset ja kehitetään yritysten toimintaympäristöjä.	Saatetaan kuntalaiset ja palvelut järkevästi lähelle toisiaan.
3	Viestintä ja verkostot	Vahvistetaan vuorovaikutusta kuntalaisien ja kunnan muiden sidosryhmien välillä sekä kuntaorganisaation sisällä.	Kunta parantaa erottuvuuttaan ja houkuttelevuuttaan sekä toimii aloitteellisenä yhteistyökumppanina.
4	Energia-omavaraisuus	Edistetään kestäviä energia- ja liikenne-ratkaisuja sekä energiatuotannon omavaraisuutta.	Vahvistetaan ympäristötietoisuutta ja tuetaan kestävästä kehityksen mukaista asumista ja asiointia.

2.2 Strategiset mittarit vuosille 2022–2025

2.2.1 Huomista kohti rakennettu

Tavoite	Mittari	Lähtö- taso (2021)	2022	2023	2024	2025	Tavoitetaso (2025)
Tieto kunnan toiminnasta on helposti saatavissa	Kuntalaiskysely, asteikko 1-5	3,22					4,0
Asiointi kunnan kanssa on helppoa	Kuntalaiskysely, asteikko 1-5	3,20					4,0
Henkilöstön työtyytyväisyyden taso on hyvä tai erinomainen	Henkilöstökysely, asteikko 1-5	3,89					4,0
Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus on maltillista	Lähtövaihtuvuus prosentti	12,7%					5 %
Henkilöstön sairauspoissaolosten määrä pienenee	Sairauspoissaolojen prosentti/vakituisten työntekijä	5,2%					4,5%

2.2.2 Yritysten kanssa kasvava

Tavoite	Mittari	Lähtö- taso (2021)	2022	2023	2024	2025	Tavoitetaso (2025)
Yritysten kasvun edellytykset parantuvat	Yhteisöveron kasvu (verohallinto)	855 599 €					760 000*
Kunnan yrityskannan kasvun tukeminen	Aktiivisten yritysten lukumäärä kunnassa (lkm)	400					480

Kunnan työpaikkaomavaraisuus parantuu	Työpaikkaomavaraisuus	xx**					50

* Yhteisöveron korotus tarkentuu, kun uusi jako-osuus periaate on varmistunut.

** Vuoden 2021 lukema ei tiedossa valmisteluvaiheessa.

2.2.3 Perheiden palveluilla erottuva

Tavoite	Mittari	Lähtötaso (2021)	2022	2023	2024	2025	Tavoitetaso (2025)
Vesilahden kuntalaiset arvostavat kuntaa hyvänä asuinpaikkana	Kuntalaiskysely, asteikko 1-5 /perhekoko	1: 3,78 2-3: 4,12 4-5: 4,07 6+: 4,46					1: <4,0 2-3: <4,0 4-5: <4,0 6+: <4,0
Kuntalaisten hyvinvointi paranee	Hyte-kerroin (0-100 pistettä)	67/100					80/100
Laajakaistayhteyksien saatavuus laajenee kunnassa	Kiinteän laajakaistan saatavuus, nopeus yli 100 mb/s (%-osuus kotitalouksista)	16 %					50 %

2.2.4 Yleiset mittarit

Tavoite	Mittari	Lähtötaso (2021)	2022	2023	2024	2025	Tavoitetaso (2025)
Verotulojen kasvu jatkuu	Verotulot €/asukas	2 110 €*					2 500 €
Lainakanta kasvaa mallitillisesti	Lainakanta €/asukas	2 749 €					4 000 €
Investointien omarahoituksen	Toiminnan ja investointien	3 882 €					2 300 €

varmistaminen (pitkä aikaväli)	rahavirta (5v kertymä						

*Verotulojen lähtötaso v. 2021 on muunnettu vastaamaan v.2023 jälkeen kunnille tulevia verotulojen osuuksia.

3 Strategisten hankkeiden toimenpiteet

Nämä hankkeet varmistavat sen, että Vesilahti saavuttaa määrittelemänsä tavoitetilat (Huomista kohti johdettu, Yritysten kanssa kasvava, Perheiden palveluilla erottuva) viimeistään vuoden 2025 aikana. Hankkeisiin sisältyy lukuisia yksittäisiä toimenpiteitä, joiden tarkempi aikatauluttaminen, toimeenpano ja seuranta on keskeinen osa kunnan johdon ja luottamushenkilöiden työtä. Hankekoreja on neljä kappaletta (Tieto ja osaaminen, Tilat ja yhteydet, Viestintä ja verkostot sekä Energiaomavaraisuus).

3.1 Tieto ja osaaminen

Toimenpiteiden toteumaa ja onnistumista seurataan Kuntamaisema -raportointityökalun avulla.

Toimenpide vuodelle 2023	Vastuualue
Perheiden palveluiden palvelutason määrittely ja systemaattinen arviointi mahdollistavat palveluiden laadunhallinnan ja asiakaslähtöisen kehittämisen.	Sivistyspalvelut
Digitaalisten palveluiden kehittämistä jatketaan omilla projekteilla sekä osallistumalla seudullisiin hankkeisiin (eVaka, DigiOne, sopimushallinta, asiakaspalveluprosessien palvelumuotoilu).	Hallintopalvelut

3.2 Tilat ja yhteydet

Toimenpiteiden toteumaa ja onnistumista seurataan Kuntamaisema -raportointityökalun avulla.

Toimenpide vuodelle 2023	Vastuualue
Kiinteistöstrategian luominen kunnan kiinteistöistä, jossa määritellään kiinteistötarpeet tuleville vuosille sekä selvitetään erityisesti kiinteistöjen lämmitysmuotoja. Kiinteistöstrategia ohjaa kiinteistöjen ylläpitoon ja korjausvelan vähentämiseen tähtääviä investointeja sekä lämmitysjärjestelmien saneerausinvestointeja.	Tekniset palvelut
Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tietoperustainen ja systemaattinen edistäminen. Aktiivinen yhdyspintatyö	Sivistyspalvelut

hyvinvointialueen kanssa sekä perhe- ja palveluohjauksen kehittäminen.	
Koulumatka-, palvelu- ja joukkoliikennejärjestelmien yhteensovittamisella edistetään kuntalaisten joustavaa asiointia ja parannetaan palveluiden saavutettavuutta sekä vähennetään liikenteen päästöjä.	Sivistys- ja hallintopalvelut
Palvelumallien luominen elinvoiman asiakaspalveluun, rajapintoihin sekä aluekonseptien kehitys.	Elinvoima
Käynnissä olevan bio- ja kiertotalouskonseptin jatkokehittäminen pilotointivaiheeseen.	Elinvoima

3.3 Viestintä ja verkostot

Toimenpiteiden toteumaa ja onnistumista seurataan Kuntamaisema -raportointityökalun avulla.

Toimenpide vuodelle 2023	Vastuualue
Ympäristön viihtyvyyteen panostaminen luomalla asuinalueista viihtyisiä ja parantamalla leikkipaikkoja ja yleisiä alueita jokaista ikäluokkaa palvelevaksi.	Tekniset palvelut
Vesilahden kunta ottaa käyttöön ilmastokumppanuus- mallin ja ekotukitoiminnan.	Ympäristönsuojelu
Viestinnän ja asiakaspalvelun kehittäminen: kuntalaisten yksilöllinen kohtaaminen, avoin ja myönteinen viestintä sekä asiakaslähtöiset sähköiset palvelut.	Sivistys- ja hallintopalvelut
Kestävän henkilöstöpolitiikan luominen kuntaan. Keskeisten henkilöstöprosessien uudistaminen. Henkilöstöetuuksien päivittäminen ajankuvan mukaisiksi, panostaminen kunnan työnantajakuvaan.	Hallintopalvelut

3.4 Energiaomavaraisuus

Toimenpiteiden toteumaa ja onnistumista seurataan Kuntamaisema -raportointityökalun avulla.

Toimenpide vuodelle 2023	Vastuualue
Kävelyn ja pyöräilyn kehittäminen sekä olemassa olevan verkon turvallisuuden ja käytettävyyden parantaminen.	Tekniset palvelut
Kuntalaisten ympäristöosaamisen kasvattaminen ja kestävän kehityksen tietoisuuden lisääminen rakentamisessa. Kirjastolle ja torien yhteyteen järjestetään kuntalaisille suunnattuja ympäristöosaamiseen ja kestävään kehitykseen liittyviä info tilaisuuksia.	Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

5.8 Tekniset palvelut

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toimintaympäristö:

Tekniset palvelut ylläpitävät, kehittävät ja vahvistavat Vesilahden ympäristöä edistämällä kuntalaisten hyvinvointia ja turvallisuutta. Tekniset palvelut vastaavat kunnan kaduista, kevyenliikenteenväylistä, yleisistä alueista ja rakennuksista. Teknisen palvelut koostuvat teknisestä hallinnosta, kiinteistötoimesta, liikenneväylistä ja yleisistä alueista.

Kiinteistötoimeen kuuluu Vesilahden kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito, korjaukset ja tekninen kunnossapito. Pyrkimyksenä on kiinteistöjen arvon säilyttäminen ja turvallisen toimintaympäristön takaaminen kiinteistötoimen kiinteistöillä.

Liikenneväylät ja yleiset alueet pitävät sisällään Kaavateiden, kevyenliikenteenväyliä, katuvalojen, yleisten alueiden, uima- ja venerantojen, leikkikenttien, ulkoliikuntapaikkojen ja viheralueiden suunnittelun, ylläpidon, kunnossapidon ja rakennuttamisen.

Teknisen palvelun tavoitteet perustuvat kuntastrategiaan ja MAL- sopimukseen. Teknisen palvelun tavoitteita ohjaavat myös Tampereen kaupunkiseudun kävelyn- ja pyöräilyn kehittämissuunnitelma, rakennesuunnitelma, liikennejärjestelmäsuunnitelma, ilmastostrategia sekä kets- ja hinku- sopimukset

5.8.1 Toimintaympäristö ja näkemys tulevasta

Tulevina vuosina kiinteistöjen korjausvelkaa pyritään vähentämään suunnitelmallisilla investoinneilla ja korjauksilla. Lisäksi kiinteistöjen ja katuvalojen osalta pyritään energiaa säästäviin investointeihin ja toimenpiteisiin. Kiinteistöjen osalta selvitetään vaihtoehtoisia lämmitysmuotoja ja aurinkoenergian käyttöönoton mahdollisuuksia.

Panostukset kävelyn- ja pyöräilyn kehittämiseen jatkuvat, Ely- keskus suunnittelee mt301 viereen kevyenliikenteen väylää Lempäälän ja Vesilahden välille. Lisäksi seudullisia kävelyn ja pyöräilyn toimenpiteitä viedään kunnissa eteenpäin yhdessä kaupunkiseudun kanssa.

Liikenneväyliä suunnitelmallisista kunnossapitoa jatketaan ja uusien alueiden teiden saattamista päällysteiseksi jatketaan. Liikennemäärien kasvaessa vanhojen tieosuuksien ja risteysalueiden tarkastelua turvallisuuden ja toimivuuden näkökannalta tarvitsee tehdä.

Informatiiviset tunnusluvut:

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kaavatiet (km)	34,41	*	37,31	37,31	37,31
Kevyenliikenteen-väylät (km)	9,46	*	9,71	9,71	9,71
Kiinteistöjen määrä (kpl)	26	*	24	24	24
Kiinteistöjen lämmitettävä tilavuus (m ³)	98 676	*	95926	95926	95926
Leikkikentät, uima- ja venerannat ja ulkoliikuntapakat (kpl)	20	*	21	21	22
Katuvalojen määrä (kpl)	1230	*	1250	1270	1270
Kiinteistöjä koskevien vikailmoitusten määrä	529 kpl	*	500	490	480
Kaavateitä koskevien vikailmoitusten määrä	105 kpl	*	100	90	80
Eenrgiatehokkuutta parantavien hankkeiden määrä	*	*	2	3	3

* Tunnuslukua ei ole ennen mitattu, tai pohjatiedot tunnuslukua varten eivät ole vielä saatavilla. Tunnusluvut lasketaan vuodesta 2020 lähtien. Aiempia vuosia ei lasketa takautuvasti.

5.10 Vesi- ja viemärlaitos

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Toimintaympäristö:

Vesilahden vesi- ja viemärlaitoksen operoinnista on sovittu yhdessä Lempäälän veden kanssa.

Vesilahden kunnanvaltuusto on hyväksynyt 26.3.2018 vesihuoltolaitosta koskevan operointisopimuksen sopeutumiskauden ajaksi. Operointisopimus käsitellään uudelleen Vesilahden kunnan päätöksenteko elimissä. Operointisopimuksen mukaan vesi- ja viemärihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa Lempäälän Vesi Oy. Lempäälän vesi vastaa Vesilahden vesihuoltolaitoksen vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueella laatuvaatimukset täyttävän käyttöveden määrällisen saatavuuden ja huolehtii viemäriveriesien poisjohtamisesta ja asianmukaisesta käsittelyn kustannuksineen. Vesilahti vastaa uusien kaava-alueiden vesihuoltolinjojen suunnittelusta ja rakennuttamisesta. Lisäksi Vesilahti vastaa verkoston ja kiinteän omaisuuden kunnosta saneeraussuunnitelman mukaisesti.

5.10.1 Toimintaympäristö ja näkemys tulevasta

Lempäälän vesi hoitaa Vesilahden vesi- ja viemärlaitoksen operoinnin ja toiminnan päätavoitteet tulevat lainsäädännöstä. Lain mukaan tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutoinkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärointi. Valtakunnallisesta tilanteesta johtuen vesihuoltolaitoksilla masujen nostamiseen on painetta nousseiden sähkö, materiaali ja kemikaalikulujen vuoksi. Taloudelliset haasteet tulee huomioida myös Vesilahden vesilaitoksen näkökulmasta.

Informatiiviset tunnusluvut:

Vesihuoltolaitos

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Putkistomäärät (metriä)	67,4	*	70,3	70,3	70,3
Putkirikot (kpl)	0	0	0	0	0
Saneerattu putkisto (metriä)	0	0	0	0	
Hukkavesi %	3,62	3	3	3	3
Liittyneiden kiinteistöjen määrä	929	930	940	950	960

Viemärlaitos

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Putkistomäärät (metriä)	69,9	*	74,4	74,4	74,4
Putkirikot (kpl)	0	0	0	0	0
Saneerattu putkisto (m)	0	0	30	30	30
Hukkavesi %	32,96	35	33	31	29
Jätevedenpumppaamoiden määrä	35	35	38	38	38
Liittyneiden kiinteistöjen määrä	861	873	880	890	900

* Tunnuslukua ei ole ennen mitattu, tai pohjatiedot tunnuslukua varten eivät ole vielä saatavilla.